

STATSMINISTERIET

CHRISTIANSBORG

Prins Jørgens Gård 11, 1218 København K

Telefon 33 92 33 00 - Telefax 33 11 16 65

CVR-NR. 10-10-39-40

EAN-lokationsnummer 5798000000032

Dato: 9. marts 2018

Sagsnr.: 2018 - 966

Folketingets Færøudvalg
Christiansborg

Statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 5 (FÆU, alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Magni Arge, (T).

Spørgsmål nr. 5:

”I den seneste tid har begrebet selvbestemmelsesret været til diskussion både i færøske og danske medier. Det har været fremført, at Danmark har meddelt FN, at man respekterer Færøernes og Grønlands selvbestemmelsesret. Gentagne gange henvises der også til, at skiftende statsministre har sagt, at både regering og Folketing vil respektere resultatet af en eventuel folkeafstemning om selvstændighed for Færøerne. Der skelnes imidlertid i folkeretten mellem intern og ekstern selvbestemmelsesret, jf. daværende udenrigsminister Martin Lidegaards gennemgang af begreberne intern og ekstern selvbestemmelsesret fra 12. maj 2015: ”Den interne ret til selvbestemmelse er en ret for et folk til inden for en eksisterende stat, lad os kalde den moderstaten, at nyde visse rettigheder. Der er en række FN-dokumenter, der mere eller mindre udførligt fastlægger indholdet af normen, men som så mange andre folkeretslige regler er indholdet omdiskuteret. Nogle aspekter, der ofte fremhæves, er dog mulighed for at deltage i den demokratiske proces i moderstaten, beskyttelse mod at blive diskrimineret, retten til at tale og modtage undervisning på sit eget sprog samt generelt at opretholde sociale, kulturelle og religiøse traditioner, der er specifikke for det pågældende folk. Kort sagt muligheden for inden for rammerne af moderstaten og de rimelige rammer, dennes lovgivning måtte sætte, i fællesskab at fastholde og dyrke folkets identitet. Der var altså den interne ret til selvbestemmelse. Ved den eksterne ret til selvbestemmelse forstås i almindelighed retten for et folk til at løsrive sig fra moderstaten selv mod dennes vilje og til at danne sin egen uafhængige stat. Dette eksterne aspekt af retten til selvbestemmelse har et meget begrænset anvendelsesområde. Som folkeretslig norm har den eksterne ret til selvbestemmelse således i hovedsagen fundet udtryk i afkoloniseringstiden i 1960'erne og 1970'erne og kan for så vidt ses som udtryk for det princip, at et folk, der bebor oversøiske kolonier, og som udviser en politisk vilje til uafhængighed, har ret hertil. Dette er i grove træk en beskrivelse af de gældende hovedprincipper for selvbestemmelsesretten.” Der henvises til forespørgsel F 26, folketingsåret 2014-15, 1. samling, jf. <http://www.ft.dk/samling/20141/foespoergsel/F26/BEH1->

91/forhandling.htm#t99B59D5055A248B38E52626BF2FDF907tab1 Som det forstås medfører den interne ret til selvbestemmelse ikke meget mere end en ret for et folk at nyde visse rettigheder indenfor en eksisterende stat. Kan statsministeren på denne baggrund bekræfte, at den danske stat respekterer Færøernes (og Grønlands) eksterne ret til selvbestemmelse? Har den danske stat meddelt denne selvbestemmelsesret til de Forenede Nationer og i givet fald hvornår og i hvilken form? Hvis statsministeren ikke kan bekræfte, at den danske stat respekterer Færøernes eksterne ret til selvbestemmelse, hvad er så den danske stats formelle stilling til Færøernes ret til selvstændighed og det retslige grundlag for Færøernes adgang til selvstændighed? ”

Svar:

Det er regeringens opfattelse, at spørgsmålet om selvstændighed for Færøerne og Grønland afgøres af det færøske og det grønlandske folk. Det er en holdning, som jeg har givet udtryk for ved flere tidligere lejligheder, bl.a. i besvarelse af 22. december 2017 af spørgsmål nr. S 336 stillet af MF Sjúrdur Skaale (JF), hvor jeg bl.a. oplyste, at regeringen naturligvis vil respektere, hvis det færøske folk på et tidspunkt måtte ønske, at Færøerne oprettes som en selvstændig stat. Det er endvidere en holdning, der efter min vurdering er meget bred enighed om blandt de politiske partier i Folketinget.

I forhold til spørgsmålets øvrige dele, herunder sontringen mellem begreberne intern og ekstern selvbestemmelsesret, skal jeg bede om, at spørgsmålet stilles til udenrigsministeren som den ansvarlige ressortminister.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen